

Mike, gewoon Mike
Marijke Umans
(door Lotte Oers)

OVER DE MAKER

Marijke Umans is een creatieve duizendpoot. Ze acteert, zingt, maakt audio-boeken, tekent en schrijft. Sinds 2003 heeft ze haar eigen vzw Roodvonk, waaruit ze als actrice en zangeres diverse programma's aanbiedt rond literatuur, muziek en theater. Ze schreef eerder het drieluik "Wervelwind", "Taterwater" en "Wiebelkont", en verschillende AVI-boekjes. Van "Mike, gewoon Mike" is ze niet alleen de auteur, ze illustreerde het ook zelf.

1. VERHAAL

Cover

Bekijk samen met de juryleden de cover van het boek.

- Wat waren hun verwachtingen over dit boek toen ze het voor het eerst zagen?
- Sprak het hen aan?

De cover bevat veel elementen die een belangrijke rol spelen in het boek. Welke herkennen de juryleden?

- De post-its
- Het vergiet op het hoofd van Mike
- Flor, de kat
- De twee verschillende kousen van Mike

Vinden de juryleden dat er nog belangrijke elementen ontbreken? Welke details zouden zij nog aan de illustratie toegevoegd hebben?

Personages

Mike is uiteraard het hoofdpersonage.

- Wat vinden de juryleden van Mike? Mogen ze hem?
- Herkennen ze zichzelf in Mike? Zo ja, welke eigenschappen?
- Zouden ze bevriend willen zijn met Mike?

De andere personages verhouden zich op een bepaalde manier tot Mike. Je zou kunnen zeggen dat er drie mogelijke houdingen zijn:

- Ze zijn lief, begrijpen hem, proberen hem te helpen.
- Ze zijn gemeen, begrijpen hem niet en staan negatief tegenover hem.
- Ze zijn het een noch het ander, het kan hen niet zoveel schelen.

Materiaal

- Post-its in drie verschillende kleuren
- Figuren of illustraties of papieren met naam voor elk van de personages

Zet Mike centraal in de ruimte en leg in een kring de andere personages rond hem: mama, Arabella, Flor, de juf, Alexander, Fien, mevrouw Van Hees, oom Peter, papa. Je kan zelf kiezen hoe je dat doet: met figuurtjes, tekeningen, of gewoon een blad met de naam erop.

Maak drie stapeltjes post-its, telkens met de woorden “lief”, “gemeen” en “onverschillig” (bespreek eerst het laatste woord als de juryleden dat niet kennen).

Laat nu de juryleden de post-its gezamenlijk verdelen over de personages. Laat hen intussen discussiëren. Zijn er personages die twee post-its moeten krijgen, of die een evolutie doormaken doorheen het verhaal?

Alternatieve methode wanneer je via een video-bijeenkomst de personages bespreekt:

Maak vooraf een mindmap aan in deze online app: <https://www.mindmup.com/>. Plaats daarbij Mike groot centraal, en de andere personages als een spin errond (zie bijlage voor een voorbeeld).

Laat de juryleden drie papieren met de woorden “lief”, “gemeen” en “onverschillig” klaarleggen.

Bespreek nu één voor één de personages en laat hen het voor hen bijhorende papier in de lucht steken.

Zelf houd je intussen de resultaten bij in de online mindmap (zie bijlage hoe het resultaat er mogelijk zou kunnen uitzien). Wanneer je alle personages besproken hebt, deel je je scherm met de juryleden, zodat ze het eindresultaat kunnen zien.

Bekijk samen het eindresultaat.

- Staan de meeste personages positief of negatief tegenover Mike?
- Heeft Mike het getroffen met zijn omgeving, of eerder niet?
- Is dit een normale situatie? Is het meestal zo dat sommige mensen in je omgeving om je geven en je proberen helpen, en andere je niet begrijpen en tegenwerken?

Einde

Op het einde lijkt er veel te gaan verbeteren voor Mike, maar we komen eigenlijk niet echt te weten of alles zal lukken en of het echt goed komt. Wat denken de juryleden dat er zal gebeuren?

- Zal mama inderdaad meer tijd maken voor Mike?
- Zal dit Mike helpen om beter georganiseerd naar school te gaan?
- Zal hij hierdoor minder gepest worden?
- Zal papa echt naar huis komen? Wat zal er dan gebeuren?
- Vinden de juryleden het vervelend dat ze geen antwoorden krijgen op deze vragen, of net leuk dat ze dit zelf mogen invullen?

Taal en stijl

Het verhaal is volledig geschreven vanuit het standpunt van Mike, in de ik-persoon. Hij is dus de hele tijd aan het woord.

- Vonden de juryleden dat de stijl aangenaam om lezen was?
- Vonden ze het eerder gemakkelijk of eerder moeilijk?
- Vonden ze het kloppen dat dit is hoe een jongen van tien denkt en zaken verwoordt?

Meestal schrijft de auteur in gewone alinea's en iets langere zinnen. Maar soms schakelt ze over op heel korte zinnen, zelfs losse woorden, telkens op een nieuwe lijn. Kijk samen met de juryleden naar pagina's 8 (“Zucht....”), 32 (“Ik hap naar adem...”), 34 (“Van mijn teen...”), 83 (“Ik ren naar mijn kamer...”).

- Heeft deze korte manier van schrijven een effect op hoe je leest?
- Waarom kiest de auteur hiervoor op deze momenten? (Om een bepaalde emotie over te brengen)
- Welke emoties wou de auteur hier telkens overbrengen? (Meestal onmacht, zelfs woede, in het laatste geval ook opwindend)

- Vinden de juryleden dit een goede techniek?

Illustraties

Een recensent schreef het volgende over de illustraties (Sanne Vanhellemont, pluizer.be):

“De illustraties in dit boekje passen perfect. Als je na het lezen nog eens door het boekje bladert, voel je de emoties ervanaf spatten ... de verwardheid van Mike, de kat Flor die hem door zijn kattebelletjes helpt, de afkeur van de juf. Bovendien kruip je zelf haast onder tafel wanneer je de 'zure pit'-mond van de directeur ziet. Je voelt de verzonnen verhalen kriebelen als bultjes op je billen.”

- Gaan de juryleden hiermee akkoord? Voelden zij ook de emoties van Mike door naar de illustraties te kijken?
- Zo ja, hoe komt dit? (tekenstijl, grootte, kleur, aantal...?)
- Zo nee, wat misten ze in de illustraties?

“De tekeningen zijn vaak de letterlijke weergave van de figuurlijke betekenissen waar het in het verhaal over gaat.”

- Kunnen de juryleden hier voorbeelden van vinden? (p. 7: vergiet, p. 33: standbeeld, p. 37: hoofd in de wolken, p. 45: krokodil en zeemeermin, p. 67: een web van leugens...)
- Was hen dit tijdens het lezen ook al opgevallen?
- Overloop enkele van de hierboven genoemde illustraties. Hoe hadden de illustraties er kunnen uitzien als de auteur gewoon de gebeurtenissen had getekend in plaats van de achterliggende betekenissen / gedachten? (bv. p. 33: Mike zit in de klas aan zijn bank terwijl hij in zijn boekentas rommelt, p. 67: Mike zit voor de bureau van de directrice, die hem afkeurend aankijkt).
- Aan welke versie geven de juryleden de voorkeur? Heeft de auteur de uitwerking van haar illustraties goed gekozen of hadden ze het liever “klassieker” gezien?

2. VERWERKING

In het boek komen verschillende thema's aan bod die dicht aanleunen bij de leefwereld van de juryleden. Je kan deze thema's in een gewoon gesprek ter sprake brengen (zie optie 1) of je kan er een stellingenspel over spelen (zie optie 2).

Optie 1: gesprek

ouders

De vader van Mike woont in Australië, zijn moeder is er vaak niet.

- Wat vinden de juryleden van deze situatie? Van het feit dat Mike zo vaak voor zichzelf en zijn zusje moet zorgen?
- Zijn er misschien juryleden voor wie dit herkenbaar is (en die hierover willen vertellen)?
- Wat vinden ze van de omgekeerde situatie: overbezorgde ouders?
- Wat is volgens hen een goed evenwicht tussen die twee?

vergeten

- Is Mike echt een warhoofd volgens de juryleden? Komt het alleen door de afwezigheid van zijn moeder, of is hij uit zichzelf sowieso vergeetachtig?
- Vinden de juryleden van zichzelf dat ze vaak zaken vergeten? Hoe komt dat dan?

pesten

Mike wordt vaak uitgelachen omwille van zijn vergeetachtigheid.

- Is uitlachen pesten? Waarom wel/niet?

- Gebeurt dit bij de juryleden in de klas ook wel eens? Wat vinden ze daar dan van?
- Mike heeft zelfs wat medelijden met Alexander. Wat vinden de juryleden daarvan? Is dat terecht?

LIEGEN

- Mag liegen nooit? Soms wel? Wanneer dan?
- Mike vindt liegen erg lastig vol te houden. Vinden de juryleden dat ook? Doen ze het soms?
- Mama vindt Mikes leugen erg grappig, de directrice niet bepaald. Wat vinden de juryleden ervan? Was het een goed idee van Mike omdat verhaal te bedenken om in het zwembad te mogen? Wat hadden ze gedaan in zijn plaats?

HUISDIEREN

- Hebben de juryleden huisdieren?
- Zijn deze huisdieren even belangrijk voor hen als Flor voor Mike?
- Kan een (huis)dier je beste vriend zijn?

Optie 2: stellingenspel

Materiaal

- Post-its in twee verschillende kleuren
- Grote papieren

Je kan het stellingenspel op verschillende manieren uitwerken, maar als je in het thema van de post-its wil blijven, kan je het op deze manier doen. Schrijf de stellingen op grote papieren die je overal in de ruimte ophangt. Geef de juryleden post-its in twee kleuren mee. Het ene kleur betekent “akkoord”, het andere “niet akkoord”. Geef de juryleden wat tijd om door de ruimte te lopen en bij elke stelling een post-it op te hangen. Daarna ga je samen van stelling naar stelling (als je niet voldoende tijd hebt, kan je er deze uitkiezen waar de meningen verdeeld zijn), en bespreek ze.

Wanneer je via een video-bijeenkomst het stellingenspel speelt, kan je de juryleden vragen om twee bepaalde kleuren post-its (of gewone papiertjes met een plakkerijtje aan) klaar te leggen en de stellingen één voor één voor te lezen. De juryleden kunnen dan het kleur van hun keuze op hun voorhoofd plakken.

Stellingen:

- Kinderen van tien kunnen al goed voor zichzelf zorgen.
- Ouders moeten hun kinderen helpen met schoolwerk.
- Wie veel dingen vergeet, is een beetje dom.
- Dingen vergeten is heel normaal.
- Uitschelden is pesten.
- Met pestkoppen moet je medelijden hebben.
- Je mag nooit liegen.
- Liegen is moeilijk.
- Dieren zijn betere vrienden dan mensen.

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken moet ik lezen' en dan op de groep en het boek in kwestie.